

Predsednica Republike Slovenije

NATAŠA PIRC MUSAR

**Govor predsednice Republike Slovenije Nataše Pirc Musar
na slovesnosti ob 30-letnici delovanja Mešihata Islamske skupnosti v Sloveniji**

Ljubljana, hotel Union, 17. oktober 2024

Velja govorjena beseda.

Spoštovani mufti mag. Nevzet Porić,
spoštovani visoki predstavniki verskih skupnosti,
spoštovani prvi predsednik Milan Kučan,
spoštovani varuh človekovih pravic Peter Svetina,
spoštovani župan Zoran Jankovič,
spoštovane članice in člani Islamske skupnosti.

Dober večer vsem.

V izjemno veselje in čast mi je, da ste me povabili na slovesnost ob tako pomembnem dogodku, pomembnem za vas in tudi za našo državo.

Ob 30-letnici delovanja Mešihata Islamske skupnosti v Republiki Sloveniji se moramo zavedati, da ima ta jubilej širši pomen in je nedvomno del večje zgodbe. Teh 30 let je le najnovejši člen dolge in bogate zgodovine, ki sega daleč v preteklost, pred leto 1994, ko je bil Mešihat ustanovljen. To je nadaljevanje stoletne prisotnosti muslimanov na slovenskih tleh, saj vaše korenine segajo vse do zgodovinskega mejnika, postavitve džamije v Logu pod Mangartom, ki je že leta 1917 predstavljala simbol sobivanja.

Muslimani so skozi zgodovino sooblikovali nekdanjo skupno državo in pomembno prispevali tudi k osamosvojitvi Slovenije, s čimer so postavili čvrste temelje za nadaljevanje sobivanja in skupnega razvoja.

Druga polovica prejšnjega stoletja je bila močno zaznamovana z dolgoletnimi prizadevanji za gradnjo džamije v Ljubljani. Ta proces ni bil enostaven, čeprav bi lahko pričakovali, da bo takšen projekt v sodobnejšem času lažje izvedljiv kot je bil leta 1917. A gradnja druge džamije ni zadevala le fizične gradnje, ampak je bilo to tudi politično in družbeno vprašanje, glede katerega pa sem sama vedno zavzemala jasno stališče. Slovenski prostor je šel skozi proces evolucije: od negotovosti, strahov in nesoglasij do trenutka, ko smo džamijo sprejeli kot svoj del, kot prispevek k lepoti naše kulturne krajine. Njena prisotnost v našem glavnem mestu dokazuje pot, ki smo jo prehodili kot družba. Danes, na tej slovesnosti, resnično potrjujemo rast in uspeh Islamske skupnosti v Republiki Sloveniji. Muslimani niste le člani verske skupnosti, ampak tudi pomembni ustvarjalci medkulturnega dialoga ter soustvarjalci odprte in vključujoče družbe z odgovornostjo do skupne prihodnosti.

Človekovo dostojanstvo v nas, dostojanstvo za vse, dostojanstvo okolju, ki nas obdaja.

01 478 12 09, gp.uprs@up-rs.si, Erjavčeva 17, SI-1000, Ljubljana

Medtem ko slavimo uspehe naše družbe in se hkrati spominjamo tudi njenih padcev, pa žal ne moremo spregledati realnosti, v kateri živimo. Po svetu je kar 55 vojnih žarišč, kjer trpljenje, strah in negotovost vsak dan ogrožajo življenja nedolžnih ljudi. Bližnji Vzhod, Ukrajina, predvsem pa Palestinci v Gazi preživljajo brutalne napade, zaradi česar je življenje tam nemogoče. Število civilnih žrtev, med njimi žal tudi otrok, je zastrašujoče veliko. Zato sem zaskrbljena in vem, ne edina, da je bila meja običajnega vojnega konflikta že zdavnaj presežena, da smo vstopili v temno in grozeče, nehumano in brutalno območje genocida. Človeštvo je skozi zgodovino že okusilo najtemnejše oblike zla – holokavst, Ruando, genocid v Srebrenici. Takšnih grozodejstev sodobni svet ne bi smel dopustiti, pa jih. Številni lahko samo kričimo in nemočno gledamo, kako paralizirana je Organizacija združenih narodov, kjer se humanost tepta z vetom, največkrat le dveh stalnih članic Varnostnega sveta.

Ob vsem tem se danes spoprijemamo tudi s skrb vzbujajočim trendom relativizacije zgodovinskih dejstev in spreminjanja zgodovine, kar je dodatna nevarnost za mir in varnost na svetu.

Zato je v teh kriznih časih vloga verskih voditeljev še toliko pomembnejša. Vaša zmožnost in volja, da nagovorite srca in spodbudite ljudi k spoštovanju človekovega dostojanstva, sta neprecenljivi. Danes, ko ste tukaj zbrani predstavniki največjih verskih skupnosti v Sloveniji in širše, je prav, da vas na to opozorim in vas prosim, da vernikom vedno pomagajte in jih spodbujate, da širijo sočutje in dobroto v skupnosti.

Kljub težkim časom in izzivom, s katerimi se spoprijemamo, je navdihujoče videti, da obstajajo projekti in posamezniki, ki niso ravnodušni do teh vprašanj. To dokazuje, da tudi v najtemnejših obdobjih upanje in solidarnost nista izgubljena. Veseli me, da se Republika Slovenija lahko pohvali s pokončno politično držo ob obsodbi genocidnih politik in ideologij ter s tem daje jasno sporočilo, da kršitve človekovih pravic ne smejo ostati nekaznovane.

Posebej sem ponosna na to, da sta Republika Slovenija, slovenska Karitas in Fundacija Danila Türka, ki je že v preteklosti skrbela za palestinske otroke in jim pomagala pri okrevanju, desetim otrokom iz Gaze omogočila rehabilitacijo v URI Soča. Iskrena zahvala gre tudi prostovoljcem Islamske skupnosti, ki s svojim prostovoljnim delom zagotavljate prostočasne aktivnosti teh otrok ter jim s tem lepšate dneve in dodajate svetlobo v njihove dni.

Slovenijo ter Bosno in Hercegovino že od nekdaj povezuje močna prijateljska vez, ki se kaže v medsebojni podpori. Posebej v času vojne v 90. letih je Slovenija pokazala svojo prijateljsko in človekoljubno plat, ko je sprejela približno 70 tisoč beguncev in tako še bolj okrepila te vezi. Danes se Bosna žal spoprijema z novo preizkušnjo – uničujočimi poplavami, ki so prizadele območje Jablanice. Številne družine so ostale brez strehe nad glavo, nekateri pa so v tej nesreči izgubili svoje najdražje. Pred prebivalci Jablanice in okoliških krajev je dolga in zahtevna pot obnove, ki bo zahtevala veliko vztrajnosti, a tudi solidarnosti. Sporočam vsem prijateljem iz Bosne in Hercegovine, da je Slovenija z vami. V teh težkih časih stojimo ob strani vsem, ki jih je ta katastrofa prizadela, in pomagali vam bomo obnoviti ne samo porušene hiše, temveč se bomo potrudili, da vam povrnemo tudi upanje, ki so ga številni izgubili.

Naj ob današnji slovesnosti spomnim, da bo naslednje leto 30 let od genocida v Srebrenici. Tam bom, ker tako čutim, tam bom, ker želim, da se tudi v Sloveniji spomnimo 8372 žrtev, 8372 posameznikov, ki so izgubili življenje zaradi krutosti sočloveka.

Spoštovane in spoštovani.

Uspehi in padci, grdi in lepi dogodki so del naših življenj. Zgodovine nihče nikoli ne more spremeniti, sedanjost in prihodnost pa lahko sooblikujejo naši odnosi, pomoč in solidarnost v težkih časih ter skupno praznovanje lepih trenutkov. Danes, ta trenutek. Kar je bilo včeraj, je vredno spomina, kaj

bo jutri, ne vemo, lahko pa ga pomagamo sooblikovati tako, da nam bo lepo, prijetno in prijateljsko. Le takšni odnosi dajejo življenju smisel in ustvarjajo občutek varnosti. Danes torej ne slavimo le preteklosti, ampak tudi prihodnost.

Spoštovani gospod mufti, spoštovane članice in člani Islamske skupnosti, iskrene čestitke ob vašem jubileju in iskrena hvala, ker sooblikujete Slovenijo, našo skupno domovino.

Hvala. Es selamu alejkum.